

Gemeenteraad van Sittard-Geleen
Postbus 18
6130 AA SITTARD

Verloren van Themaatweg 11
6121 RG Born
Postbus 36
6120 AA Born
Telefoon 046 481 99 30
info@consortiumgrensmaas.nl
www.grensmaas.nl
ING NL77INGB0665491190
INGBNL2A
KvK 12041914
BTW nr. NL.8089.03.317.B01

Betreft: Omgevingsvergunning Trierveld
Datum: 25 november 2024
Onze referentie: PA/vb/CG2024.0729

Geachte raadsleden,

Consortium Grensmaas heeft kennisgenomen van uw beraadslagingen in de raadsronde van donderdag 21 november over het instemmingsrecht van het college van B en W over de buitenplanse omgevingsvergunning Trierveld.

In de aanloop naar de raadsvergadering van donderdag 12 december waarin u het college adviseert over de instemming van B en W met de ontgroning van de huidige locatie van de geluidswallen aan de zuid- en noordrand van Trierveld, willen wij u graag ons plan nog eens kort verduidelijken en uitspraken van de inspreker tijdens de raadsronde nuanceren en weerleggen.

Consortium Grensmaas is inmiddels twee jaar in gesprek met bewoners, de klankbordgroep, provincie en gemeenten voor een beperkte ontgroning op de locatie van de geluidswallen bij Schipperskerk en Illikhoven. Dat werk levert geen verlenging van de uitvoering op en past binnen de vergunde termijn. Concreet betekent dit dat het werk 31 december 2027 moet zijn afgerond. Uiteraard houden we ons daaraan, zoals we ons vanaf de start van het project Grensmaas aan alle afspraken met overheid en omgeving hebben gehouden. De beperkte ontgroning duurt bij Illikhoven circa drie maanden. Bij Schipperskerk neemt dat ongeveer tien maanden in beslag. Nogmaals binnen de vergunde termijn.

Het Consortium heeft toestemming gevraagd voor die ontgroning omdat de grindopbrengsten ver beneden de prognoses blijven. Het is dus geen kwestie van extra geld verdienen, maar verliezen inperken en daarmee ook een stukje continuïteit van de grindsector verstevigen. De provincie erkent inmiddels dat er ook na 2050 nog grindproductie nodig is voor woning- en utiliteitsbouw in Nederland. Hergebruik van materialen is onvoldoende om de grindbehoefte in de komende decennia te compenseren. Import van grind maakt woningbouw nog duurder.

Overigens gaat het Consortium niet méér grind winnen. De beperkte ontgronding aan de randen van Trierveld is bedoeld om de grindhoeveelheden weer enigszins op het niveau te krijgen zoals samen met de overheid was voorzien. Maar zelfs dat haalt het Consortium niet meer met de voorgenomen ontgronding. De cijfers die daarbij horen, zijn ook aangedragen bij de provincie.

Het werk dat het Consortium de afgelopen jaren heeft uitgevoerd, heeft de waterveiligheid in het gebied tussen Visserweert/Illikhoven en Grevenbicht aanzienlijk verbeterd en veel nieuwe natuur opgeleverd. Zonder die ingrepen was de gemeente Sittard-Geleen tijdens het extreme hoogwater in de zomer van 2021 geconfronteerd met overstromingen.

De provincie is aan zet om de vergunningen te verlenen, maar moet de gemeente Sittard-Geleen om advies vragen. Het college van B en W heeft, onder voorwaarden, al laten weten een positieve grondhouding in te nemen. Draagvlak en zorgen voor maatschappelijke meerwaarde zijn belangrijke elementen van die vergunningen.

Samen met de gemeente, de bewoners, de klankbordgroep en de provincie is die maatschappelijke meerwaarde op tafel gekomen. Die meerwaarde voldoet aan provinciaal beleid en levert de gemeente Sittard-Geleen extra natuur en recreatieve dynamiek op.

De onderdelen van die meerwaarde nog eens kort op een rijtje. Revitalisering van de Berghaven, opknapbeurt van de Kingbeek, ongestoorde doorgang voor de honderdduizenden fietsers en wandelaars op de Ruitersdijk, door de aanleg van een aparte corridor voor Konikpaarden en Gallowayrunderen, aanleg van een recreatie- en natuurvijver met vrij wandelgebied en de bouw van een educatief lokaal voor de schooljeugd bij Schipperskerk, extra natuur bij Illikhoven, een schone grondlaag voor het voormalig sportpark in Grevenbicht, ruimte voor natuur inclusieve landbouw met biobased gewassen en de modelvliegclub Swentibold plus onderzoek naar de aanleg van een fietspad op de dijk bij Schipperskerk.

Ter herinnering. Onderdeel van de oorspronkelijke afspraken met de gemeente Sittard-Geleen over de uitvoering van Trierveld/Koeweide was ook de oprichting van een leefbaarheidsfonds met een bedrag van 200.000 euro. Vanuit dat fonds zijn de afgelopen jaren projecten zoals de restauratie van het Joodse monument in Grevenbicht, de renovatie van het buurthuis in Schipperskerk en de komst van een concertzaal in Obbicht medegefinancierd. In samenwerking met de bewoners. Bovendien heeft het Consortium met een grondruil ook de weg vrijgemaakt voor de nieuwe school- en sportaccommodatie in het middengebied tussen Obbicht en Grevenbicht, de zogenaamde Unilocatie.

Een belangrijk onderdeel van die meerwaarde is ook dat de schaderegeling van het project Grensmaas met vijf jaar verlengd wordt tot 2037. Dat betekent dat het Consortium schade aan gebouwen, die terug te voeren is op de werkzaamheden, vergoedt na onderzoek door onafhankelijk deskundigen van het zogenaamde Meldpunt Schade Grensmaas.

De bewijslast van die schade ligt bij die regeling niet bij de bewoners, maar bij het Consortium. Diverse raadsleden merkten tijdens de raadsronde op beducht te zijn dat de ontgronding Groningse toestanden oplevert. Daar is geen sprake van. Met zo'n Grensmaasregeling zou de schade van de aardbevingen in Groningen juist snel en zorgvuldig afgehandeld zijn geweest.

We begrijpen overigens de angst voor schade bij bewoners. Maar alle onafhankelijke onderzoeken, ook van de provincie, wijzen uit dat de afstand van de ontgronding tot de woningen van IJlkhoven en Schipperskerk voldoende groot blijft om schade aan woningen als gevolg van grindwinning, uit te sluiten. De ervaring op overige Grensmaaslocaties in Zuid-Limburg bewijst dat. Daar heeft het Consortium zelfs dichter bij de woonkernen geopereerd. Onderzoek wijst ook uit dat het werk geen noemenswaardig effect heeft op de grondwaterstanden ter plaatse van de woningen.

Voor alle duidelijkheid. Consortium Grensmaas is nu zo'n tien jaar aan de slag in IJlkhoven, Schipperskerk en Trierveld. Voor de start zijn er bij alle woningen in IJlkhoven en Schipperskerk nulmetingen uitgevoerd. Alle inwoners hebben een rapportage van die nulmeting ontvangen. Tot op de dag van vandaag is slechts één claim met een beperkte schade van 850 euro gehonoreerd door de deskundigen van het Meldpunt. Alle overige schademeldingen zijn afgewezen omdat scheuren al zichtbaar aanwezig waren bij de nulmeting of niet teruggevoerd kunnen worden op het werk van het Consortium, maar vaak bouwkundige oorzaken heeft.

De bewering van de inspreker dat IJlkhoven en Schipperskerk massaal getroffen zijn door schade aan woningen mist dan ook elk grond. Net als de uitlating dat beide dorpen gebukt gaan onder stofoverlast en lawaai. In tien jaar tijd zijn daarover 14 klachten geregistreerd die deels telkens weer ingediend zijn door dezelfde bewoners. Vooral sinds het gesprek met de omgeving loopt over de aangevraagde ontgronding.

De inspreker verklaarde ook dat de stofverspreiding die zij toeschrijft aan het Consortium schadelijk is voor de gezondheid. Haar partner heeft die bewering in 2017 ook al eens in de media gedaan. De conclusie van de GGD was toen glashelder: er is geen enkel risico voor de volksgezondheid. En het Consortium doet er alles aan, door bijvoorbeeld structureel te sproeien, stofoverlast te voorkomen.

Consortium Grensmaas heeft uiteraard respect voor valide argumenten van tegenstanders van de ontgronding, maar heeft geen waardering voor het rondstrooien van onwaarheden en het creëren van angstgevoelens als strijdmiddel tegen de voorgenomen ontgronding.

Datzelfde is het geval met de verdachtmaking van de inspreekster dat Consortium Grensmaas zwaar vervuilde grond uit de haven van Antwerpen heeft toegepast voor de aanvulling van de dekgrondberging in Trierveld. Dat is een leugen.

De waarheid is dat er grond uit Antwerpen is toegepast die op grote diepte is vrijgekomen bij de aanleg van een nieuwe sluis. Die grond voldeed aan alle voorwaarden, zo blijkt uit partijkeuringen. De toepassingen van grond van buiten worden streng gecontroleerd en het Consortium houdt zich strikt aan de normen die zijn opgelegd voor het toepassen van grond in het Trierveld. De uitlating van de inspreekster dat de provincie handhavend zou zijn opgetreden tegen de toepassing van grond uit Antwerpen is een verzinsel.

De overheid in heel Nederland worstelt met de definitie van draagvlak. Is dat de helft plus een? Of moet je toch vooral oog en oor hebben voor het zwijgende deel van de inwoners die vaak de meerderheid vormen, maar nooit van zich laten horen? Consortium Grensmaas heeft in tien jaar tijd draagvlak gewonnen in Schipperskerk en Illikhoven door structureel met bewoners het gesprek aan te gaan, naar hun wensen te luisteren en ze serieus te nemen. Tijdens ateliers, inloopuurtjes, infoavonden en gewoon bij de mensen thuis. Laagdrempelig en uitnodigend. En dat blijven we doen tot het einde van project. Die aanpak heeft het Consortium provinciaal, landelijk en zelfs internationaal veel waardering opgeleverd.

Volgens het Consortium bepaalt een enquête met de enige vraag: *bent u voor of tegen de ontgronding?* beslist niet het draagvlak voor een ontwikkeling die zoveel kansen biedt op nieuwe, recreatieve aantrekkingskracht voor de gemeente Sittard-Geleen. Zeker niet omdat het Consortium veelvuldig signalen krijgt van dat zwijgende deel van de inwoners dat de huisbezoeken voor de enquête gepaard gingen met het verspreiden van verhalen dat de ontgronding zeker tot 2030 duurt, dat er wordt gegraven tot in het dorp en dat de haven in Trierveld nooit meer wordt opgeruimd. Het Consortium is overigens nooit gekend in de enquête, die tijdens de raadsronde is gepresenteerd en plaatst grote vraagtekens bij de uitkomsten, omdat veel inwoners in gesprekken laten weten juist blij te zijn met de kansen die de ontgronding oplevert. Die inwoners realiseren zich ook dat er een streep gaat door alle onderdelen van het pakket maatschappelijke meerwaarde als de ontgrondingsvergunningen niet worden verleend.

Tijdens de raadsronde is ook stilgestaan bij het verwijderen van de geluidswal ter hoogte van Illikhoven om tijdwinst te boeken met het oog op archeologisch- en explosievenonderzoek dat uitgevoerd moet worden als de ontgrondingsvergunning verleend wordt. Volgens alle vergunningen mag het Consortium daartoe het initiatief nemen. Zelfs zonder wal blijft het Consortium binnen de geluidsnormen omdat er in de haven nog maar één grindverwerkingsinstallatie ligt, in plaats van twee, en het aantal transporten sterk verminderd is.

Tijdens de uitvoering van het werk in de afgelopen dagen is gebleken dat die tijdwinst ook geboekt wordt door de geluidswal, in afwachting van de vergunning, alleen te versmallen aan de kant van het Trierveld en alvast een transportbaan aan te leggen. Daarmee wijzigt voor de inwoners van Illikhoven niets.

Voor alle duidelijkheid: het Consortium zorgt zowel bij Illikhoven als bij Schipperskerk voor nieuwe, tijdelijke grondwallen voordat de ontgronding van start gaat.

Uiteraard staat Consortium Grensmaas alle raadsleden die nog met vragen worstelen, graag te woord. Als daar behoefte aan is ook op de locaties van de geluidswallen in Trierveld.

Met vriendelijke groet,

C.P.J. van der Veeke
Directeur